

ARASH BLE 19 ÅR

Appell under Iran-markering foran Stortinget 10. februar 2010

Arash ble 19 år. Mohammadreza ble 37 år.

Tidlig om morgenen torsdag 28. januar ble de ført til galgen i full offentlighet og hengt.

Hva var hensikten?

I hvert fall ikke å gjennomføre en rettferdig dom. For det er fremdeles høyst uklart om de to faktisk var skyldige i de forbrytelsene de ble dømt for: moharebeh – fiendskap mot Gud – og medlemskap i en monarkistisk gruppering.

De to nøt aldri godt av en skikkelig rettergang, men de fikk smake iranske myndigheters metode: tortur og tvungne tilståelser. Arashes gravide søster ble brakt foran ham og forhørerne truet med å skade henne hvis ikke han tilsto. Det fortalte han i det ene kvarteret han fikk med advokaten sin før han ble henrettet.

Nei, hensikten med å henrette Arash var ikke å la rettferdigheten skje fyldest.

19-åringen ble hengt for å gi et signal til det iranske folket: Den som ytrer seg kritisk, risikerer å bli den neste som henger i galgen.

Henrettelsene i slutten av januar var de første som blir knyttet til bølgen av protester mot valget i fjor sommer. Elleve andre har fått dødsdommer og står i akutt fare for å bli henrettet.

Minst hundre er dømt til fengselsstraffer, pisking eller dødsstraff.

Myndighetene sier at 40 har dødd under demonstrasjonene, mens Amnesty mener å kunne bevise at minst 80 er drept. Og over 5000 har blitt arrestert i kjølvannet av valgprotestene.

Hva utsettes de for?

Mønsteret er dessverre klart:

- Ingen kontakt med advokat eller familie.
- Tortur under avhør og
- Tilståelser uten verdi.
- Retterganger under enhver kritikk.

- Totalt fravær av rettssikkerhet.

I morgen, på årsdagen for den iranske revolusjonen, er det ventet demonstrasjoner i Iran. Modige, svært modige iranere er ventet å gå ut i gatene for å kreve respekt for menneskerettighetene og slutt på undertrykkelsen.

Kjære venner, vi står her i Oslo i dag for å gi vårt bidrag til at koret av stemmer fra alle verdenshjørner skal bli så sterkt at det høres i Teheran: Vi støtter dere som bruker ytringsfriheten, en frihet Iran har sluttet seg til. Vi kritiserer deg, Khamenei, og den forakt for grunnleggende menneskerettigheter som din ledelse av Iran står for. Vårt budskap er:

- Henrettelsene 28. januar må bli de siste.
- Andre dødsdommer må omgjøres og torturen opphøre.
- Rettssakene må følge regler for rettferdig rettergang.
- Og den voldsomme forfølgelsen etter valget må granskes av uavhengige eksperter.
- To av FNs spesialrapportører må slippes inn i Iran.

La oss sende dette budskapet til Khamenei:

Slipp inn FN, vis at dere ikke har noe å skjule!

Slutt å ty til vold, vis at dere ikke frykter dialog!

Og fremfor alt: vis det iranske folket gjennom handling hver eneste dag at dere forstår hva menneskerettighetene betyr!

Takk for oppmerksomheten.